

42. SMOTRA FOLKLORNOG AMATERIZMA GRADA ZAGREBA

Samostalni koncert

DFA SKUD-a "Ivan Goran Kovačić"

11.05.2019. – Kulturni centar Travno, 20:00 sati

IZVJEŠĆE ČLANA STRUČNOG POVJERENSTVA (NARODNE NOŠNJE)

UVOD

Program koncerta sastojao se od 9 točaka, a izvelo ga je 69 plesačica i plesača (podijeljenih u tri skupine) te 22 sviračica i svirača, od kojih je četvero u programskom letku navedeno kao *dječji orkestar*. Ako se u obzir uzmu broj i dob izvođačica i izvođača, koncept i tijek programa te vrijeme raspoloživo za presvlačenje između točaka, onda se može reći da je *odjevna komponenta* na ovom koncertu ostavila dobar utisak.

Stručnoj komisiji su osigurana sjedala do kojih je pristup bio lagan, ali, nažalost, s te pozicije nije bio moguć neometan pogled na pozornicu.

ODABIR NARODNIH NOŠNJI

Ansambl je program izveo u čistom i urednom ruhu, koje je za svaku točku odabrano i pripremljeno sukladno uzrastu izvođačkog sastava te porijeklu prikazane folklorne građe. U vezi s tim, nemoguće je ne postaviti pitanje: zbog čega su dvojica plesača u točki *Bilarice bilo beru* bila odjevena u ruho koje je svojevrsna "temeljna muška tradicijska *obleka*" sjeverozapadne Hrvatske, a ne u neku lako prepoznatljivu varijantu *bilogorske nošnje* (npr. onu iz Velikog Trojstva)?

Svirači su bili odjeveni u nošnje koje su očito odabrane s namjerom da djeluju što "neutralnije", ali i da se vizualno uklapaju u neke od koreografija. Istovremeno, sviračice su bile obučene u svojevrsnu *međimursko-podravsku "kombinaciju"* pa su tako sa svojim muškim kolegama tvorile zanimljivu "kostimografsku cjelinu". Iako nesvakidašnje, ovakvo rješenje se pokazalo uspješnim i prihvatljivim za ovaj cjelovečernji *folklorni koncert*. Međutim, u situacijama kada su *svirači-solisti* tijekom izvedbe neke koreografije u izravnom "kontaktu" sa plesačicama i plesačima (npr. kreću se među njima), onda je praksa da na sebe odjenu nošnju koja je *usklađena* sa "plesачkom ekipom" i odgovara lokalitetu s kojeg potječe prikazana folklorna građa. O tome bi ubuduće svakako trebalo voditi računa (u slučaju ovog koncerta, to se odnosi na koreografiju *Ala na 'rpu*).

OPĆA SCENSKA UREDNOST

Svi korišteni odjevni predmeti bili su čisti i svojom su veličinom uglavnom odgovarali tjelesnoj građi plesačica i plesača. Osobni nakit i predmeti koje nije moguće smjestiti u kontekst *folklorne izvedbe* (suvremene naušnice, razne vrste *piercinga*, ručni satovi i sl.) nisu bili vidljivi na sceni.

PRAVILNO ODIJEVANJE, NOŠENJE I PRIPREMA ZA SCENSKO KORIŠTENJE

Generalno gledajući, nošnje su bile pravilno pripremljene za scensku izvedbu te ispravno odjevene i nošene.

U nekoliko navrata mogli su se primijetiti međusobno neporavnati donji rubovi suknji i pregača, kao i neke male "šlampavosti" kod pojedinih plesačica i plesača. To su bili očiti rezultati nedostatka iskustva i žurbe prilikom presvlačenja, što je – imajući u vidu dob "plesачke ekipe" te "obujam" programa – posve razumljivo.

UREĐENJE KOSE I OGLAVLJA

Ženska oglavlja bila su korektno i prikladno uređena za svaku točku. Plesači i svirači su također imali primjerene frizure.

PRIKLADNOST OBUĆE

Prilikom izvedbe programa, plesačice i plesači iz "starije" grupe bili su obuveni u prikladnu tradicijsku obuću.

Djeca iz "mlađe" skupine nosila su raznoliku obuću. U budućnosti bi svakako trebalo izbjegavati nošenje šlapica sa vidljivo suvremenim obilježjima (npr. bijeli potplati) i nastojati, u skladu s mogućnostima, ujednačiti obuću koju djeca nose na nastupima.

Najmlađi izvođači/ce nastupili su bosu, što je vrlo pohvalno jer tako djeca na pozornici djeluju autentičnije.

Svakako valja napomenuti da je u posljednjoj točki programa (*Svi u kolu mirno stojte*) bilo moguće vidjeti šaroliku "kombinaciju" *bosih nogu, crnih šlapica i tradicijske obuće*.

USKLAĐENOST DONJIH RUBOVA SUKNJI/PREGAČA/KOŠULJA

Međusobna usklađenost/poravnatost donjih rubova suknji i pregača varirala je od točke do točke, ali – sveukupno gledajući – ista se može ocijeniti kao vrlo dobra.

RAZNOLIKOST

U većini točaka mogla su se vidjeti "klasična" *kostimografska rješenja*, tj. "uniformiranost" plesačica i/ili plesača, a "najšarenija" točka bila je *Cancaj mede crni kos*.

ZAKLJUČAK

Tijekom trajanja koncerta bilo je očito da je *voditeljsko-garderobijerski tim* uložio znatan napor u to da čim bolje odjene "izvođačku ekipu" na pozornici. Isto tako, moglo se zaključiti da su svi izvođači/ce bili upoznati s tim kako se pravilno priprema i odijeva tradicijsko ruho.

No, unatoč uloženom trudu cijelog Ansambla, posve je razumljivo i očekivano da *cjelokupna "kostimografska slika"* u nekim točkama izgleda puno bolje nego u drugima. Tako su na ovom koncertu najbolji "odjevni" *dojam* ostavile točke *I ja znadem svirat*, *Svi u kolu mirno stojte* i *Cin can*. Vrlo dobar

dojam ostavile su točke *Ala na 'rpu* i *Srebrna kola, zlaten kotač*, a najviše prostora za poboljšanje ostavile su točke *Bilarice bilo beru* i *Imala sam jednu kokošicu / Cancaj, cancaj mede kos*.

Ukratko, Ansambl je, sukladno svom renomeu, demonstrirao visoku razinu ozbiljnosti što se tiče pripreme tradicijskog ruha i odijevanja istog za potrebe jednog *folklornog koncerta/nastupa*. Iako je na sceni bio vidljiv određen broj propusta, "krivci" za to su ponajviše žurba prilikom presvlačenja i nedostatak "folklornog iskustva" kod malih plesačica i plesača. Srećom, *vještina brzog i urednog presvlačenja* se može razvijati i poboljšavati tijekom vremena pa je posve realno za očekivati da će djeca koju smo vidjeli ovom prigodom za nekoliko godina stasati u plesačice i plesače koji će se čak i na *kompleksnim folklornim koncertima* sa puno točaka znati brzo presvući i pri tome izgledati odlično, ako ne i reprezentativno. Vodstvo Ansambla je za to postavilo dobre "temelje", ali za konačni rezultat će se ipak trebati malo strpjeti.

Goran Škrlec, dipl. etnolog i antropolog